

VECKOBLADET

Nr 17 webbform

110506

Första maj i Lund

I Lund var det två demonstrationer, ett möte och en föreläsning att bevista för förstmajkonnosören. Vissa av arrangemangen kan du läsa mer om i veckans VB.

Starta Kapellets Musik och klicka på bildspelet nedan så kan du uppleva första maj i Lund på ca 2 minuter.

DV:s förstamajföreläsning: Män + jämställdhet = sant!

Att vi lever i ett patriarkat är inget nytt. Män har mer makt än kvinnor i alla länder i hela världen. Män som grupp alltså, inte nödvändigtvis enskilda män.

Jag har arbetat med genusfrågor och jämställdhet i mitt yrke som journalist i 20 år och också haft förmånen att på uppdrag av Sida och FN:s utvecklingsfond arbeta med media och jämställdhet i ett antal forna

Sovjetrepubliker, som Ukraina, Georgien, Kazakstan och framför allt Kirgizistan.

Med mina journalistkollegor jag diskuterat hur jämställdhet yttrar sig i just vår bransch. Vad är det för bild av verkligheten vi journalister förmedlar?

En helt osann bild visar det sig. Och även om det ser värre ut i kirgisiska medier än i svenska är mönstret detsamma. Det handlar om gradskillnad, inte artskillnad.

Media domineras av Män Med Makt, män vars beslut påverkar alla andra. De som inte ges röst i medierna finns nästan inte. Det medierna inte berättar har inte hänt. Exemplet Rwanda. Efter folkmordet fick CNN:s reporter frågan: Varför berättade ni inte? Svaret blev:

- Vi berättade. Men i USA var medierna upptagna av rättegången mot OJ Simpson som sändes direkt i TV.

Feminismen har naturligtvis förändrat både verkligheten och bilden av den. Lika lite som media är totalt enkönade i dag är den manliga dominansen vad gäller makt och inflytande total.

Men ändå. När det gäller t ex politik så har vi – sedan Stödstrumporna som bildades efter valet 1991 då kvinnorepresentationen för första gången sedan rösträtten SJÖNK – runt 50 procent kvinnor i riksdagen. Men i media är andelen kvinnliga riksdagsledamöter fortfarande inte mer än 25 procent. Dvs hälften av det verkliga antalet.

Det är ett vanligt mönster

Kvinnor utgör 50 proc av jordens befolkning. Men det märks inte i medierna.

När den första globala mätningen gjordes, med 70 länder som under en dag undersökte press, radio och tv i sitt i land, var andelen intervjuade kvinnor 17 procent. Andelen kvinnliga politiker långt lägre. Sju procent.

Detta var 1995 och mätningen gjordes inför FN:s senaste, kanske sista, kvinnokonferens i Beijing. Alla länder skrev på Beijing Platform of Action och lovade ändra på saken. Fem år senare hade andelen stigit till 18 procent.

Senaste mätningen 2010 var det faktiskt lite bättre. Nu är 24 procent av de intervjuade kvinnor – och även om de flesta uttalar sig egenskap av vanligt folk, till exempel i enkäter, är det ändå ett steg bort från osynligheten.

Vad gäller politik har det blivit bättre, från 7 procent 1995 till 19 procent 2010.

Men fortfarande är åtta av tio talespersoner män. Och alltså tre av fyra intervjuade.

Att detta, både mediebildens förvanskning och den ojämställdhet som finns i verkligheten, missgynnar kvinnor är solklart. Men på vilket sätt missgynnar det män?

Vad har män att vinna på jämställdhet?

FN har i rapport efter rapport om läget i världen slagit fast att jämställdhet är en förutsättning för att ett land ska utvecklas.

Jämställdhet är en förutsättning för att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Det som drabbar minst var tredje kvinna i världen men som många män inte ens känner till.

Jämställdhet är en förutsättning för att män ska leva bättre liv.

I många länder är det förenat med stor fara att vara man. I forna Sovjet sjönk medellivslängden – som är ett bra mått på tillståndet i landet – med ett år per år efter befrielsen. Det var något som aldrig hänt i fredstid.

I Ryssland skiljer det 13 år mellan mäns och kvinnors medellivslängd. I Ukraina, Litauen och Estland dyrt 11 år, i Polen 8,4 år.

Varför dör männen tidigare? De dör av stereotypa könsroller. Att vara man är ingen enkel sak, Simone de Beauvoires berömda talessätt, att kvinna inte är något man föds till utan något man blir, gäller i lika hög grad män.

Elisabeth Badinter, fransk filosof, har i två böcker krossat myterna om kvinnor och män. En bok slog sönder myten om den goda modern på ett skräckinjagande sätt. Nästa bok, ”XY – Om mannens identitet” handlade om den svåra och plågsamma processen att bli den produkt

som vi kallar för man.

”Var en karl” är ett uttryck som visar att detta att vara man inte är något som går av sig själv.

Kvinnlighet hotar mansrollen tänkte man bland annat när scoutrörelsen grundades i USA i början av 1900-talet med presidenten som ordförande och det uttalade målet att fostra pojkar till riktiga män, inte till förvekligade stackare.

I samma veva kom Tarzanböckerna ut, de sålde i 36 miljoner exemplar.

Och under hela seklet har klyftan mellan mäns och kvinnors medellivslängd ökat. År 1900 skilde det 2,5 år mellan mäns och kvinnors medellivslängd i USA. I dag handlar det om 8 år.

I Lokaltidningen Ystad skriver Per Ingridz om hur sällan han ser medelålders kvinnor köra i kapp och sladda med sina bilar, eller köra moppe på bakhjulet. Om sin egen nära-döden-upplevelse när han var ännu yngre, full efter en kväll på krogen och med sin kompis bestämde sig för att ta bilen hem eftersom bussen slutat gå. Strax innan påfarten till motorvägen förlorade hans lika berusade kompis herraväldet över bilen.

Statistiken visar att det är dubbelt så många unga män som unga kvinnor som är inblandade i svåra skadeolyckor. Ändå talas det hela tiden om ”unga förare” inte om unga manliga förare.

Ungdomsvåld, mopedgång ungdomsgång, familjevåld, kvinnovåld – det finns massor med uttryck som döljer vem det är som står för våldet.

Det är väl inte familjen som utövar våldet? Eller kvinnorna i exemplet kvinnovåld? Vad har själva bollen eller läktarna med våldet runt fotbollen att göra.?

Det finns bara en gemensam nämnare och den anstränger vi oss hårt för att dölja. Det finns en koppling mellan våld och stereotyp mansroll som framför allt männen själva förlorar på.

Män står för majoriteten av våldet i samhället. De begår flest brott, både våldsbrott och andra brott och dominerar fängelserna i hela världen. 93 procent män och sju procent kvinnor i Sverige.

För ”vanliga” män, särskilt unga män, är det offentliga rummet den farligaste platsen, för kvinnor är det hemmet. Bäst vore om kvinnor gick ut och män gick hem.

Exempel

Fotbollsvåld, citat ur Dagens Nyheter: ” Det är tredje gången som domaren attackeras av supportrar. Lägga märke till det könsneutrala, könsblinda uttrycket ”supportrar”. Huliganer är lika könlösa.

Varför är det inget våld i damfotbollen?

I England startade diskussionen redan i början av 90-talet när det fanns en känsla av att unga män skulle slå sönder samhället. Det var grabbar som struntat i skolan eftersom de ändå skulle jobba på bruket. Plötsligt fanns det inget bruk. Plötsligt var man inte heller kung i familjen, Återstod att dricka öl och slåss.

Michael Kimmel är en amerikansk maskulintetsforskare som bland annat skrivit boken Guyland, det land där pojkarna bor. Där härskar killkoden som framför allt handlar om saker man INTE får göra.

- Man får INTE visa svaghet
- INTE gråta
- INTE vara sårbar
- INTE vara böj. Homofobin är ett rött skynke för alla som hyllar den ”gamla” ordningen.

Att fostras till pojke innebär också att lära sig ta risker, köra fort och utan säkerhetsbälte, tåla enorma mängder sprit, klara av livsfarliga jobb utan att gnälla över bristande säkerhet. Det gäller i mycket hög grad i Östeuropa där det är helt normalt att arbeta utan eller med dålig skyddsutrustning på byggen, i gruvor osv.

Sedan muren föll har många företag dessutom lagts ned vilket innebär att många män blivit arbetslösa. Det är pressande att vara utan jobb, särskilt om man anser att det är mannen som ska vara huvudförsörjaren i familjen.

Många tar till spriten, många blir deprimerade, En del tar sitt eget liv.
Själv mord är vanligare bland män i alla länder

Kimmel som skrivit en delrapport till Deja, den statliga utredningen om jämställdhet i skolan som nyligen överlämnades till regeringen, ser våldskulturen som det stora hotet mot pojkarna som ju i dag är de stora förlorarna i skolan.

Att plugga är inte manligt, litteratur och språk ses som feminina ämnen.

Pojkåren innebär, menar Kimmel, både en förväntan om framtida makt och en ständig oro för att inte leva upp till förväntningarna om hur en riktig man ska vara.

Vad är räddningen?

Gör upp med våldskulturen. Slå sönder den manliga ideologin.

Satsa på feminismen som ”tillhandahåller ett utkast till en ny barndom för pojkar och en manlighet som bygger på en böjelse för rättvisa, en förkärlek för jämlikhet och ett uttryck för en bredare känslopalett.

Goda nyheter

Uttaget av pappaledighet ökar. Sverige var först i världen med en föräldraförsäkring, inte mammaförsäkring 1974

Medellivslängden för män ökar mer än för kvinnor.

- Män: 77,07 år
- Kvinnor: 82,5 år [\[2\]](#)

Medellivslängden i Sverige har mellan 1988 och 2008 ökat med 4,95 år för män och med 3,19 år för kvinnor. Därmed har skillnaden mellan könen minskat med 1,76 år.

Det finns forskare som menar att detta har med den ökade jämställdheten att göra. Även om män fortfarande tar ut alldeles för lite pappaledighet finns det ändå fler män med barnvagnar här än i något annat land.

Den senaste nordiska forskningen gjord av Øystein Gullvåg Holter o Norge visar att män har allt att vinna på jämställdhet, Framför allt får de bättre relationer. Och bättre sexliv. Samma sak har Michael Kimmel visat i USA.

Pojkar och flickor, män och kvinnor har ett gemensamt intresse. Vi är varken från Mars eller Venus utan från Jorden.

Anne Jalakas

Efterskörd

Ja, så har ännu en förstamaj passerats, detta årliga fasta gig i en vänstermusikers liv. Det är ett slit naturligtvis, men man skulle inte vilja vara utan det. Och det består av en serie upplevelser, rätt lika från år till år, men som nya varje gång. Ankomsten till Möllevångstorget som sjuder av liv och rörelse och sen de första snubblande stegen in på Södra Förstadsgatan. Att det ska vara så svårt att spela gående! Slagorden, som är många och inte alltid så genomtänkta eller väl formulerade ("Ropen skalla, A-kassa åt alla!" Som gjord för att kommenteras på Svenska Dagbladets ledarsida!) Sen kastar vi oss mot Lund där allt är mycket lugnare och tråkigare. Vi hinner precis köra våra elva låtar i nothäftet när vi är tillbaka vid Stortorget efter rundan. Ja, sen är vi i princip klara, det återstår bara Internationalen som avslutat mötet framför Stadshallen.

I Gudruns trakter

I många år hade vi efter Lundademonstrationen ytterligare en uppgift. Vi jagade som galningar bort över Sjöbo och Tomelilla mot Simrishamn där vi skulle spela på Hamnplan, inte sällan i svår ostlig vind. Det var jobbigt men det gav en särskild känsla och det var aldrig svårt att få ihop ett spelbart gäng. Nu fick jag höra att för första gången på trettiofem år hade Vänsterpartiet inget förstamajmöte i Simrishamn. Varför? Jo, man är utkonkurrerad av Gudrun Schyman och hennes Fi. Det är samma Gudrun som man minns från den lilla tillställningen efter mötet och jag har fortfarande kvar bilden i huvudet hur hon kommer där balanserande en bricka med två snapsar, en till sig och en till Lasse Werner. Ja, det var länge sen.

Trelleborg i vårt hjärta

Det som har efterträtt Simris som den starkaste upplevelsen är det möte vi börjar dagen med. Vi möts på en parkeringsplats i Lund halv nio och far till Trelleborg, till en liten plantering i hörnet av Kontinentgatan och Hamngatan, som numera heter Olof Palmes plats. Mötet börjar halv tio och har sina fasta punkter. Vi börjar med "Första Maj" och sen talar ordföranden i Vänsterpartiet Trelleborg, Mats Sjölin. Hans tal är nästan alltid det sakligaste och bästa, och till sitt innehåll – kommunalpolitiken i Trelleborg – det mest nersläende under hela dagen. I denna industristad härskade under många år socialdemokraterna, på just det pampartade sätt de kan visa upp när de är som sämst. Nu har borgarna tagit över och Sverigedemokraterna nådde 15 procent. Vänsterpartiet har åkt ur fullmäktige. Men Mats ger sig inte, han talar om en återkomst om tre år. Vi som spelar är sådär 20 och åhörarna är ca 14. Det gör inget, det bara stärker oss.

Nära kontinenten

Ja så är det några tal och några låtar till, i år ett bra tal om världsläget av vår orkestermedlem Bertil Egerö och så slutar vi med Internationalen. Och så går vi alla in i den servering som finns i det gamla hamnmagasinet bredvid – en gång när det regnade spelade vi Internationalen där. Det är en sådan servering där man känner att man är nära den europeiska kontinenten. Trelleborgsspelningen var en gång en jobbig uppgift där man skullen upp tidigt och fara långt, Men för varje år är vi fler som vill vara med. Det är nu den spelning man längtar mest efter och som ger den starkaste känslan av förstamaj.

Lucifer

Mordet

”Bin Ladins död räddade ingen. Den gjorde bara många hämndlystna människor glada.”
Gideon Levy, Haaretz 4/5

Myter kan inte mördas, men mord kan skapa myter, påpekar Vilhelm Agrell. (Sydsvenskan 4/5)

Jesus, till exempel. Det hjälpte inte att korsfästa honom.

Jag läste som pojke en indianbok med titeln ”Geronimo den röde hämnaren”. Geronimo var en apachehövding som under 1880-talet kämpade i Arizona mot en stor amerikansk armé. Han besegrades 1886.

Geronimo var kodordet för Usama bin Ladin.

Che Guevaras bleka lik exponerades på en bår i Colombia. Kroppen är död. Myten lever. Och inspirerar.

Zapata hette en mexikansk revolutionär. Han kallades till förhandling med regeringen. Det var en dödsfälla. Ett kompani soldater reste sig på palatsets tak och hundratals kulor genomborrade honom. Hans vita häst galopperar bort mot bergen. (”Viva Zapata”, av Elia Kazan, med en ung Marlon Brando.)

Jag har sett platsen där Rosa Luxemburg klubbades ihjäl av en fascistisk mobb i Berlin. Hennes idéer om demokratisk socialism lever.

”Z, han lever” löd en paroll i överstarnas Grekland. Överstarna är glömda.

Usama bin Laden överraskades sovande i ett hus i den pakistanska staden Abbottabad. Han var obeväpnad. Hans hustru rusade mot soldaterna och sköts i benet. Bin Ladin sköts på nära håll i ansiktet.

Den döda kroppen dumpades i havet som under generalernas smutsiga krig i Argentina på 1970-talet. Avsikten är att förhindra att gravplatsen blir en vallfartsort. Det var kanske ett misstag. Nu kan havet tjäna samma syfte.

”**Ett klart brott** mot folkrätten”, säger folkrättsexperten Ove Bring. ”Usama bin Ladin borde ha gripits levande och ställts inför rätta.”

USA:s regering betecknar Usama bin Ladin och andra terrorister som stridande kombattanter i ”kriget mot terror”. Därför kan de dödas, enligt Bushdoktrinen.

”Deras tolkning håller inte folkrättsligt. Även Usama bin Ladin hade mänskliga rättigheter”, säger Ove Bring. Begreppet stridande kombattanter accepteras inte utanför USA.

På gatorna i USA:s städer jublar mobben. Amerikansk vedergällningskultur framstår i bjärt dager.

Fångar torterades under alla de år då George W Bush jagade bin Ladin. De slungades mot väggar, utsattes för waterboarding, hölls vakna under upp till 180 timmar, bands i ställningar som framkallar kramp. Presidentens order.

Republikanska senatorer hävdar att man fick fram upplysningar som ledde till att Usama bin Ladins vistelseort kunde upptäckas tack vare tortyren. Vi vill ha mer tortyr! Så lyder deras budskap till Amerikas folk. Men det är tre år sedan torteraren George W Bush avgick.

Vita huset förnekar påståendena. Men framträdandet av tortyrförespråkare avslöjar att det finns öppet fascistiska krafter i det amerikanska samhällets toppskikt.

”**The Great War for Civilisation**” är titeln på Robert Fisks bok om Mellanöstern. Där berättar han också om sina samtal med bin Ladin i Sudan och i Afghanistan.

Jag har ägnat ett par dygn åt att läsa ögonvittnesskildringarna från kriget i Afghanistan. Det är fruktansvärd läsning. Men våga göra det! Den viktigaste texten återfinns i kapitlet ”Why”, sid 1020 till 1095.

Vedergällningen för de 3000 oskyldiga döda i WTC blev att amerikanerna berövade mångdubbelt fler civila afghaner deras liv. Why? Kriget fortsätter. Siffran stiger.

Att bestraffa al Qaidas dåd genom att angripa ett land och dess folk med massiv bombning och genom ett krig som hittills har pågått i nästan tio år utgör ett brott mot mänskligheten.

Om målet var att fånga och döma en eller flera kriminella al Qaida-medlemmar handlade det om ett polisärende. När bin Ladin slutligen greps räckte det med 24 man och var avklarat på 40 minuter.

Krigsorsaken är borta, men alla försäkrar att kriget fortsätter. Världen är densamma som före Usama bin Ladins död.

2003 förfärades många över det vanvettiga beslutet att invadera Irak. Bagdad förstördes, Saddam Hussein hängdes, Irak störtades i kaos och inget slut på de inre konflikterna kan skönjas

USA:s ekonomiska och militära resurser är däremot på upphällningen och det amerikanska folkets tålmod med de ändlösa krigen börjar ta slut.

Politiska mord legaliseras genom mordet på bin Laden. På detta område är Israel pionjär, förklarar en hög företrädare för Israels säkerhetstjänst i en artikel av Amos Harel i Haaretz 4/5.

Israel har länge tillämpat en metod som brukar betecknas som ”nålspetsaktioner” mot politiska fiender i andra länder. Ibland har aktionerna lyckats. Ibland har fel person drabbats, som i Norge för några år sedan.

De riktade mordet betraktas som kriminella. Hittills.

Skalan på USA:s aktion i Pakistan är större, men om den accepteras utvidgas möjligheten att använda mord som politiskt vapen.

Det vore mycket praktiskt, menar den israeliska säkerhetsmannen. Israel har en lång lista på människor att röja ur vägen.

Obamas handlingsmöjligheter ökar. Det är den positiva konsekvensen av den framgångsrika aktionen. Han vill avsluta kriget i Afghanistan och Irak så snart som möjligt.

Den amerikanska entusiasmen över Usama bin Ladins död kan hjälpa honom att vinna nästa års presidentval.

Med tanke på de krigshetsande sadister som annars skulle kunna komma till makten måste vi hoppas på en seger för Barack Obama.

Han skulle kunna erbjuda USA en möjlighet att med värdighet ge upp sina supermaktsanspråk.

Många har påpekat att Obamas uppgift liknar Gorbatsjovs: det gäller att fredligt montera ner en supermakt.

Gunnar Stensson

Efter en avrättning

Blinded by the thirst for vengeance, the United States targets and kills another enemy. Its citizens celebrate. And functionaries of the George W Bush period tell us that what it proves is torture at Guantánamo worked, after all. Europe applauds. Vassals elsewhere (including Pakistan's president) congratulate the US on mission accomplished.

Tariq Ali i The Guardian 5 maj 2011

Jag minns mina reflexioner några dagar efter 11 september 2001: Nu hade något hänt som skulle påverka resten av mitt liv. Och så verkar det ju bli, och inte bara mitt liv utan många. Världens innevånare har, allt annat lika, fått sin allmänna livskvalité sänkt av det vidriga nidingdsdåd som ägde rum.

Sen dess har det väl dött något hundratusental människor i följdverkningarna och nu alltså ytterligare en. USA har tagit sin hämnd. Och att människor grips av hämndbegär är inget nytt eller chockerande. Men när en hel nation grips av det och när hämnd blir officiell utrikespolitik blir det plågsamt. Så här löd rubrikerna i några av USA:s stora tidningar i går; "We Got the Bastard" (Philadelphia Daily News), "Got Him! Vengeance At Last - US Got the Bastard" (New York Post), "Got Him, Shot Him" (Tampa Bay Times.) "ROT IN HELL" bredvid en bild på den mördade (The New York Daily News).

Ja sådana rubriker hade förstås inte New York Times eller Washington Post. Den senare tog i stället upp de tveksamheter som känsliga själar i Europa kan ha om internationell rätt etc. Det blev en avmätt och måttfull ledare som slutade så här "Based on information released by the administration, the covert military operation that brought down the most wanted terrorist in the world appears to have been gutsy and well executed. It was also lawful."

Vad som gjorts var alltså inte bara välgjort och kraftfullt utan också lagligt kunde Washingtons alla beslutsfattare läsa till frukost.

Ja, USA är ett land som man inte alltid begriper. Men jag tycker det blir svårare och svårare att tycka om det. Vi är ju alla självklara deltagare i den amerikanska kulturen som vi beundrar och vars frukter vi njuter. När en avlivning hyllas på gatorna av människor som skriker U-S-A, U-S-A som om det var ett fotbollslag. Hur kommer USA att klara de kommande tjugo årens nergång för det egna landet och uppgång för Kina?

Jag vet att det anses smaklöst med sådana jämförelser, men visst kan man tänka på de svenskar som på trettioalet var inskolade i den stora tyska kultursfären och som nåddes av nyheter om folkstämningar och händelser i Tyskland. Dessa svenskar var ju inte nazister, men hur kunde de tiga?

Sten H

Om Afghanistan i pressen

Debattchefen i AB Karin Magnusson sammanfattade i söndags förra veckan med att "Guantánamo, fotbollsvåldet och Patrik Sjöberg engagerade läsarna förra veckan. Nu är det ny vecka..."

Vore ju fan om inte den tidningen har läsare som också den här veckan minns Guantánamo!

Aftonbladets chefredaktör Karin Pettersson skriver på tisdagen att "bin Ladins idéer var redan döda". Det är klokt formulerat och både en rimlig och vanlig uppfattning. Lik förbannat rör det på sig, kriget mot terrorismen.

Fortfarande går det att kritisera Guantánamo och att bortse från Afghanistankriget, som Sverige de facto deltar i, och där således sår den draksådd vi – eller troligare andra, än en gång – i framtiden får skörda.

I det här sammanhanget ser jag Guantánamo som grandet och krigandet med Nato som bjälken.

Sverige måste dra sig ur kriget mot terrorismen och stå upp för mänskliga rättigheter och den folkrätt militarismen kväver.

Läser på måndan en lite svajig artikel men instämmer i det stora hela, särskilt i slutraderna: "Det är av allra högsta vikt för Afghanistans framtid att det pågående

trupptillbakadragandet inte blir förevändningar att lämna Afghanistan i sticket, så som gjorts så många gånger tidigare. Afghanistans sak är vår – även i framtiden och oberoende av om bin Laden har dödats."

Tror förstås formuleringen "det pågående trupptillbakadragandet" är aningen överoptimistisk men annars okej.

Läser på tisdan en del kloka ord av Dagens Arenas Per Wirtén och har lätt att hålla med honom i det mesta ("Usama bin Laden blev en global ikon. Men han var inte ett andetag närmare krigsförklaringens politiska mål våren 2011 än när den skrevs") men måste ändå fråga om det ändlösa kriget i Afghanistan verkligen kan betraktas som en pärla i det band av förödelse och död han lämnar efter sig.

Svaret på den frågan är viktig för att bin Ladens död inte ska skymma sikten. Förvisso utgjorde terrordåden i NY förevändningen för kriget mot terrorismen men besluten om kriget, först angreppet på Afghanistan, sedan invasionen av Irak, fattades i Vita huset.

Vad som nu kommer att ske i Afghanistan och i Pakistan har förstås inte heller det endast att göra med vad befolkningen i de båda länderna väljer. Det påverkas återigen av vad Vita huset väljer. Fortsätter Obama och Clinton att använda Pakistan som dörrmatta, hörsammar de Karzais rop att flytta kriget mot terrorismen till Pakistan,

Kriget och övergreppen göder extremismen, på båda sidor.

Är det inte så?

Hur bryts den cirkeln? Knappast med bin Ladens död.

Anders Davidson

Palestinsk enighet

Egypten inbjöd till de förhandlingar mellan Hamas och Fatah som ledde till fredsöverenskommelsen mellan de båda partierna i onsdags. En gemensam regering bildas fram till det palestinska valet nästa år.

En egyptisk delegation reste häromdagen till Gaza för att bidra till att de även väpnade grupperna enas under gemensam ledning.

Folket jublar på Västbanken och i Gaza.

Egypten avser att öppna gränsen till Gaza så att ett fritt flöde av människor och materiel åter blir möjligt. Avsikten är att detta ska ske inom en vecka eller tio dagar.

Gränsen har varit stängd enligt ett avtal som slöts mellan Egypten (under Mubarak), Israel, USA och EU 2005. Egypten säger alltså nu ensidigt upp detta avtal.

Samtidigt förbereder Egypten återupptagandet av de diplomatiska relationerna med Iran. Det innebär en normalisering, inte en förändrad politik. Alla andra länder utom USA och Israel har diplomatiska förbindelser med Iran.

Egypten framträder alltså nu som en suverän stat i Mellanöstern efter att under Mubaraks 30 år vid makten ha utgjort ett förutsägbart eko till beslut fattade i Israel och USA.

Den egyptiska demokratin oroar Sydsvenskan. I en huvudledare 4/5 varnar tidningen åter för att det Muslimska brödraskapet kan stärkas. Tidningen skräms också av att Egypten normaliserar förbindelserna med Iran och av att den illegala blockaden mot Gaza upphör.

Tidningen påstår sig visserligen glädjas över att människor runt om i arabvärlden reser sig för att göra sig fria från sina förtryckare. Men glädjen gäller inte palestiniernas resning mot sin förtryckare Israel.

Det var tydligen bättre på Mubaraks tid.

Netanyahu säger att freden mellan Hamas och Fatah omöjliggör fred mellan Israel och

Fatah. Men det finns bedömare i Israels utrikesdepartement som ser det palestinska enandet som en strategisk möjlighet att uppnå en tvåstatslösning.

Israel har stoppat överföringen av pengar till Palestinska myndigheten på grund av freden mellan Hamas och al Fatah. När man kan jävlas gör man det.

Israel motsätter sig att gränsen mellan Egypten och Gaza öppnas.

Också förutsättningarna för Ship to Gaza förändras när blockaden mot Gaza upphör.

Gunnar Stensson

Årsdagen för Danmarks befrielse: Ny ockupation är på gång

Varje 4 maj klockan 20.36 återuppspelas i Köpenhamn -- på Vesterbro -- den korta radiobulletin från 1945 som kungjorde att de tyska trupperna hade kapitulerat. Nazisternas ockupation av Danmark var över.

Varje år firas frihetsdagen med ett fackeltåg genom Istedgade. Röda Kapellets vänorkester Røde Horn går alltid i täten, och ofta deltar enstaka musikanter från Lund.

Firandet har utvecklats till en demonstration mot främlingsfientlighet och rasism och mot den borgerliga regeringen. Skarorna av äldre har tunnats ut, och det är numera sällsynt med levande ljus i fönstren längs Istedgade. Men det är många ungdomar där, och det är glöd i talen.

Veckobladet publicerar avslutningstalet, som hölls i Enghaveparken av Anne Jessen. Jessen är ordförande i föreningen Demos som har likheter med svenska antirasistiska Expo.

Tale 4. maj 2011

Om 3 dage – den 7. maj – bliver der i Köln i Tyskland afholdt en international demonstration under parolen ”March for frihed”. Arrangørerne bag denne såkaldte frihedsmarch er en højrenationalistisk gruppe, som mener, at frihed er at blive fri for andres kultur og tanker, blive fri for værdier som solidaritet og fællesskab, blive fri for udlændinge og især blive fri for udlændinge med en muslimsk baggrund.

På talerlisten står det amerikanske Tea Party, Frihedspartiet fra Østrig og det belgiske Vlaams Belang. Alt sammen partier, som er kendte for deres nationalistiske og racistiske holdninger og handlinger. At de holder deres frihedsmarch den 7. maj er ikke en tilfældighed, men et meget bevidst valg. Det er i disse dage, at vi og resten af Europa fejrer Nazi-Tysklands kapitulation og fascismens sammenbrud, at vi fejrer befrielsen fra krig, undertrykkelse og etnisk forfølgelse. Nationalisterne misbruger denne dag ved at vende hele frihedsbegrebet på hovedet og få manipuleret og mobiliseret for en sag, som vi troede, aldrig skulle få lov til at vokse sig stærk igen.

Vi ser en stigende tendens rundt omkring i Europa, hvor nationale såvel som internationale mærkedage bliver overtaget af højrenationalistiske grupper. I Sverige bliver nationaldagen den 6. juni brugt til at mobilisere den yderste højrefløj. Og i søndags var der i flere byer i Tyskland 1. maj demonstrationer indkaldt af det nazistiske parti NPD. De fik nu ikke lov til at marchere ret langt. Ikke fordi deres demonstrationer blev forbudt af myndighederne, men fordi de blev mødt med massive folkelige protester og moddemonstrationer.

Det er svaret, når nazister og racister vil marchere i vores gader.

Men desværre er der en markant stigning i højreekstremistiske aktiviteter og ikke mindst voldsepisoder. Hårdest er det på seneste gået ud over romaerne i Ungarn og Rumænien, hvor de udsættes for en systematisk forfølgelse. I påsken måtte Røde Kors evakuere en hel roma landsby nord for Budapest, fordi en højreekstremistisk gruppe havde organiseret en paramilitær træningslejr i nærheden. Myndighederne kunne ikke garantere for romaernes

sikkerhed.

Men også Danmark har gjort sig ubehageligt bemærket ved at udvise romaer uden lovligt grundlag.

Hetz og forfølgelse er blevet legitimt, fordi højrenationalistiske grupper og partier overalt i Europa nu i årevis har kunnet viderefremme nationalistiske, racistiske og hadske budskaber i medier og fra offentlige talerstole og parlamenter.

Og retorikken har båret frugt i store dele af Europas befolkninger. Det er knap en måned siden at Finland gik til valg og gav så mange stemmer til det højrenationalistiske parti, Sande Finner, at det er kommet i parlamentet og dermed sikret sig en magtposition. Det samme mønster gentager sig i Sverige, hvor Sverigedemokraterne på trods af deres rødder i nazistisk fortid har fået politisk anerkendelse. Listen over ekstreme højrefløjsspartier, som har vokset sig stærke i Europa, er lang.

Det er højrefløjsspartier, som Dansk Folkeparti kalder for venner og har indgået et formelt samarbejde med i EU.

Hvem er disse venner? Jeg kan nævne et litauisk parti, som agiterer for forbud mod homoseksuelle, et hollandsk parti, som mener, at kvinder ikke skal deltage i politik, et græsk parti med dybe rødder i fascismen. Og så er der Lega Nord fra Italien, som for nylig opfordrede til brug af våben mod flygtninge fra Nordafrika.

Dansk Folkepartis mere uformelle venner rundt omkring i Europa er f.eks. Geert Wilders fra Frihedspartiet i Holland, hvis mærkesag nummer ét er at bekæmpe muslimerne. Selv kalder han det for kampen for ytringsfrihed. Wilders har ved flere lejligheder været gæstetaler i Trykkefrihedsselskabet, som jo regnes for Dansk Folkepartis forlængede arm, og hvis formand i går i Østre Landsret blev dømt for racisme. Og så er der det belgiske Vlaams Belang, hvis forgænger var så åbenlyst racistisk, at det blev forbudt. Vlaams Belang er lige så ekstremt og racistisk, men har blot pakket budskaberne pænere ind. Budskaber, som bl.a. er videregivet til Dansk Folkepartis Ungdom, da Vlaams Belang var oplægsholder på et af deres årsmøder.

Vi må erkende, at højrenationalismen er under fremmarch i Europa.

Vi må - på årsdagen for Danmarks befrielse - erkende, at en ny besættelse er under udvikling. En besættelse, som er ved at bemægtige sig de værdier, som vi og mange før os har kæmpet for, nemlig solidaritet, fællesskab og beskyttelse af mindretal.

De "nye danske" værdier handler om noget helt andet, nemlig om etnisk eksklusion.

Det handler om at holde en hel befolkningsgruppe uden for fællesskabet. Vi ser det konkret udmøntet i lovgivningen, hvor udviklede pointsystemer og uopnåelige krav for at blive familiesammenført, få opholdstilladelser eller statsborgerskab, umuliggør et medborgerskab, som bygger på respekt og ligeværd. Vi ser det i de mange brud på menneskerettigheds-konventioner, som regeringen og Dansk Folkeparti kun har et ligegyldigt skuldertræk tilovers for. Så sent som i dag har Dansk Folkeparti fremsat forslag om at udvise såkaldte bandemedlemmer uden retssag og uden dom.

Denne nye besættelse, som er ved at udhule hele det humane retssamfund, er ikke kommet pludselig. Nej, den er vokset langsomt, har taget bid for bid af de rettigheder, som vi troede, vi var sikret i en retsstat.

På en dag som i dag skuer vi tilbage for at mindes de kampe, der er blevet kæmpet for friheden, og glædes over sejren. Men vi står her også, fordi vi ved, at der skal kæmpes nye kampe for at imødegå nationalisme, racisme og fremmedhad.

Den kamp er vi fælles om.

Vi ses igen næste år 4. maj.

Anne Jessen

Lund C och framtiden

Stadsbyggnadsdirektör Inga Hallén har initierat en idéävling om järnvägsstationen i Lund. En spännande uppgift men på flera punkter svår.

Det svåraste är förstås att spå rätt om framtiden. När stationens läge skulle fastställas 1855 ville den nästan enväldige järnvägsbyggnadschefen dra spåren väster om Klosterkyrkan för att få en rakare linje, men de styrande i Lund tyckte att det skulle bli för ocentralt så de betalade mellanskillnaden för en östligare placering. Efter ett par decennier sågs detta som ett stort misstag eftersom expansionsutrymmet var begränsat och ångloken fick kämpa med uppförsbacken och kurvan vid Armaturfabriken, så det skaffades mark för en västlig linje. Mellankrigstidens ekonomiska problem och vägtrafikens expansion punkterade så utbyggnadsbehoven, samtidigt som kurvan inte var någon match för de nya elloken. Stationsläget beskrevs nu som riktigt och framsynt, även om riksdagsrevisorerna kritiserade att 1930-talets ombyggnad, som försköt plattformarna åt norr från läget vid Bantorget och därmed skapade längre gångvägar än förut.

Sen dess har stationslivets tyngdpunkt förskjutits ytterligare norrut genom bussterminalen, den nya gångbron och de förlängda plattformarna. Clemenstorget har börjat bli det egentliga bantorget men spontant, utan plan. Det är rätt att göra något åt saken.

Räcker sex spår?

Järnvägstrafiken har ökat starkt under senare år och beräknas växa ytterligare. Enligt Skånetrafikens framtidsplan kommer det om 26 år att finnas fyra spår inte bara till Malmö utan även mot både Hässleholm och Helsingborg. Räcker då de nuvarande sex plattformsspåren till för alla tåg? Om inte finns ingen plats till utbyggnad åt vare sig öster eller väster. Ett yttre godsspår eller en överflyttning av godståg till Lommabanan skulle inte skapa någon stor lättnad. Och hur blir det med de höghastighetståg som kommer förr eller senare? Kommer de att göra uppehåll i Lund? Självklart är det inte. Malmö och Köpenhamn blir viktigare, och ser man på det internationella mönstret är det inte troligt att operatörerna vill göra uppehåll tre gånger på en så kort sträcka.

Att nya järnvägar i konventionell mening skulle dras till Lund är inte sannolikt, trots att det skulle vara mycket klokt att låta en ny bana till Hörby–Kristianstad starta här och få en hållplats vid ESS. Däremot bör vi planera för en omfattande spårvägstrafik och för att många ska byta mellan spårväg och tåg. I den oljeknappa framtiden får vi räkna med att det behövs eldrift åt bådesydöst (Staffanstorps), öster (Dalby/ Sandby) och väster (Lomma/Bjärred).

En nyckelfråga blir då hur spårvägen ska passera järnvägen. Över eller under, bro eller tunnel från Clemenstorget? Möjligheten måste hållas öppen i en ny plan.

Väderskydd och sevärighet

I de spårorienterade årtionden och århundraden som väntar kommer fler tunga verksamheter att söka sig till stationens närhet liksom mycket av det kommersiella livet. Vi ser redan tendensen genom det nya kommunhögkvarterets placering och planerna på Kulturhus i Klosterhagen. Det kommer att röra sig många människor kring stationen. Var ska till exempel alla nya nödvändiga cykelställ placeras? Många fler än nu kommer att vänta på tåg och spårvagnar.

Då behövs det drägliga nya väntutrymmen. Stationshuset räcker inte till och är dessutom lite ocentralt i förhållande till den nya tyngdpunkten vid Clemenstorget. Lösningen heter banhall.

När järnvägen kom till Lund på 1850-talet byggdes en hall över två spår. Likadant var det i Malmö men där förnyades banhallarna i takt med att spårsystemet växte, och där finns landets enda banhall i funktion. Den i Lund revs däremot redan 1875 när den nya järnvägen till Trelleborg kom och krävde plats.

En banhall skyddar inte för kyla men för nederbörd och i viss mån för vind. Den skapar en ombonad rumskänsla. Det börjar man inse ute i Europa där banhallar restaureras eller

nyuppförs. Vi rekommenderar ett studiebesök i Berlin som har ett antal banhallar av skiftande utförande och ålder. Den i förorten Spandau är en vacker glaskonstruktion som storleksmässigt skulle passa fint i Lund. En sådan kunde också ge oss en arkitektonisk sevärdhet utöver våra tidigare.

Synlighet

Det är viktigt att kollektivtrafiken och dess anläggningar är synliga. En banhall skulle dra blickarna till sej. Ett annat beprövat sätt är att bygga ett torn. I en tidigare idéävling om stationsområdet (den nu aktuella är sannerligen inte den första) föreslogs ett smal men högt hotell nära tullkammaren. Fler hotell med stationsnära läge kommer säkert att behövas i framtiden fast det är inte säkert att ett sådant skulle få plats. Då kunde man i stället uppföra en kampanil, ett fristående klocktorn.

En tanke måste däremot bestämt avvisas, den att gräva ner järnvägen genom Lund. Det är dyrt, underjordsstationer är inte trivsamma ens med en raffinerad utsmyckning som i Citytunneln, stadsbilden mister ett dynamiskt inslag. Och det skulle göra tågen osynliga.

Gunnar Sandin

Politisk diversehandel

Valborgsfirandet

Givetvis måste undertecknad, liksom så många andra, så här efter valborgsmässofirandet anlägga någon synpunkt på detsamma. Då vill jag till samlingen av synpunkter tillföra följande:

Det är minsann inte bara i Stadsparken det behövs extra resurser för renhållning. I minst lika hög grad behövs det i stadskärnan. Där fanns på förstamajmorgonen drivor av skräp. En första åtgärd är förstås att ställa ut extra papperskorgar/sopkärl på stan. Jovisst, jag vet att det inte hjälper fullt ut, men många papperskorgar var faktiskt överfulla.

Och visst var Renhållningsverket ute och sopade de större gatorna och torgen, men på de mindre gatorna låg skräpet kvar till på måndagen och på vissa ställen ännu längre fram i veckan. Det behövs alltså betydligt mera resurser till renhållning, inte bara i Stadsparken.

Glaskrossmarodörer

En typ av nedskräpning som är extra störande och farligt är krossat glas. Farligt för människor, hundar och cykeldäck. Punktering är inte bara starkt irriterande för cyklister, en plötslig punktering är i högsta grad en potentiell olycksrisk. För min del är jag varm förespråkare för att de marodörer som krossar glas på allmän plats ska ställas till laga ansvar, t ex enligt Brottsbalkens 3 kap 9 §, dvs framkallande av fara för annan eller möjligen enligt samma balks 13 kapitel 3 §, allmänfarlig ödeläggelse.

Helmfrids vatten blir till vin

Och apropå fylleriet i Stadsparken på valborg: Mats Helmfrids, kommunstyrelsens m-märkte ordförande, idé om att hejda supandet genom att dela ut mera vatten är inte, som en del tycks mena, skrattretande. Tvärtom, han har en stor poäng här – under förutsättning att han utvecklar tanken ett snäpp till: alla som kommer till Stadsparken med alkoholhaltiga drycker ska tvingas byta ut dessa mot motsvarande mängd vatten. På så sätt blir ju Helmfrid i detta avseende nästan i klass med den från bibeln kände agitatorn och trollkonstnären som bland annat förvandlade vatten till vin vid en bröllopsfest.

Kommunen kan sedan när helgen väl är överstökad till gängse marknadspris avyttra den beslagtagna alkoholen och sålunda få en avsevärd del av kostnaderna för renhållning med

mera täckta. Det kan behövas extrainkomster i dessa tider när borgarnas ideologiskt betingade kommunala inkomstminskningar (skattesänkningar) urholkar den gemensamma kommunkassan och allt känbarare nedskärningar inom välfärdssektorn står för dörren.

Bygg bostäder på parkeringsplatserna!

I ständigt stegrande takt byggs det nu hus på parkmark. Det senaste parkmarksbygget som kommunstyrelsen med stor majoritet sagt ja till (endast DV och MP var emot) är en park intill Tunaskolan. Det är möjligt att det någon gång i framtiden kan bli aktuellt att i undantagsfall ta parkmark i anspråk för husbyggen. Men så länge det finns en uppsjö av parkeringsytor lediga för byggande finns det ingen som helst anledning att minska ner på grönyrtorna.

Mystisk orkester i V-demonstrationen

Det vore naturligtvis förmätet att recensera de röda förstamajtågen som drog genom Lund på första maj. Så det tänker jag inte göra. Men jag kan inte låta bli att undra vad som fick Vänsterpartiet att – åtminstone om man ska tro deras förstamajaffisch - anlita den i Lund helt okända orkestern Röda Banér? Kanske har Röda Kapellet fallit i onåd hos vänsterpartisterna? Men vänta, nog var det en hel del kapelletmusikanter som hade bråttom iväg från framträdandet vid DV:s välbesökta första majmöte för att spela vid V-demonstrationen? Kan det manne vara att Kapellet numera stundtals uppträder under täckmantel, precis som den organisation efter vilken orkestern är namngiven? Något mystiskt är det i varje fall med V:s förstamajmusik.

Ulf Nymark

Politik, bolag och marknader

Efter några års uppehåll är jag åter aktiv i politiken för vänsterpartiet. Mitt förtroende för Lars Ohly och partistyrelsen har inte stärkts sen jag gick ur - snarare tvärt om. Då lät jag mig utan bombastiska utträdesdeklarationer glida ur partiet genom att inte betala medlemsavgift. Jag ville inte skada den vänsterkraft som partiet ändå var och är. Nu är jag på väg att glida in igen, men jag blir inte medlem förrän Ohly avgått.

Det säger väl något om stämningen i partiföreningen i Lund att jag ändå blivit vald till två viktiga suppleantposter, i tekniska nämnden och i Lunds Energi. I Lunds Energi Koncernen har partiet endast en suppleantplats. Bolagsstyrelsearbete blir för mig en ny erfarenhet. Sedan folkomröstningen mot kärnkraft har jag varit intresserad av energifrågor och gjort små försök att stödja alternativen. Jag var med och startade en kooperativ förening för en vindmölla - Hansamöllan. Den har snurrat i så där tolv år. Också har vi solfångare för varmvatten på taket hemma. De har nog suttit där i femton år.

Men det är en sak att följa den energipolitiska debatten och en annan sak att sitta i en styrelse till ett bolag som har en omsättning på över 3000 Mkr, och som har en mycket komplicerad uppbyggnad som en koncern med många olika bolag vilka behåller sina lokala varumärken. Förresten har jag följt debatten selektivt, då jag blivit uttråkad och illamående av utvecklingen av elmarknader och mycket av vad dessa medför.

Det första man får göra inför styrelsearbetet är att skriva under att man accepterar total tystnadsplikt om vad som avhandlas på styrelsemötena och i alla dokument vi får. Det känns ju konstigt att som politiker lova att man inte ska göra politik av sina erfarenheter, och jag undrar om det håller juridiskt egentligen. Men nu verkar detta kommunägda bolag på en hårt konkurrensutsatt marknad, och som ägarrepresentant ska man ju agera för att stödja en långsiktig stabil utveckling, som inte bara ska ge ekonomisk återbäring till kommunen utan ge

lundaborna en säker el och fjärrvärmeförsörjning till ett rimligt pris.

Årsstämman på Grand föregicks av ett seminarium där Joakim Sonnegård först gav oss ett globalt perspektiv om FN och arbetet med klimatkonventioner under 20 års tid och om förberedelserna inför det kommande mötet i Durban. Han var inte så optimistisk. Det fanns inga tecken på att konflikten mellan rika och fattiga (+nyrika) kommer att överbryggas. Kina och de latinamerikanska länderna tycker inte att de rika länderna tar sin del.

Men i Lund försöker man i alla fall bygga energisnålt i Brunnshög. Agneta Persson hävdade att fjärrvärmeuppvärmda hus där skulle klara sig på 48 kWh/kvm i årsgenomsnitt. Så kom det en man från Svenskt näringsliv och uppfyllde alla fördomar man kan ha om sådana. I varannan mening hotade han med att företagen flyttar om inte elen är billig och kärnkraften byggs ut.

Elen finns på en europeisk marknad och är en angelägenhet för EU, som arbetar med elområden med olika priser beroende på om den produceras eller konsumeras inom området.

Danskarna tyckte inte att elen skulle vara billigare i Skåne än på Själland. Svenskarna var inte nog på hugget i lobbyarbetet, vana som vi är vid segdragna utredningar och remisser innan beslut tas.

Hur gränserna mellan elområdena i Sverige exakt skulle dras beslöts väl i Stockholm, som nu får en konkurrensfördel gentemot Göteborg och Malmö. Norrlänningarna kommer billigast undan och behåller dessutom vad jag förstår sin subvention i form av rabatt på elskatten. Där är elen redan nu är 19 öre kWh billigare än här i Skåne. På grund av indelning av landet i elområden kommer alltså elen, Lunds energi oförskyllt, snart att bli mycket dyrare i Lund.

Som ni märker har jag redan börjat försvara "mitt" bolag. Men det beror inte på den läckra middagen vi bjöds på efter årsstämman. Förresten kanske ni undrar hur höga arvoden man får som suppleant i en stor koncern: 8700 kr om året plus 1100 kr per sammanträde.

Ann Schlyter

Tillväxtreligionen

Jag hör ofta ledande socialdemokrater tala om tillväxt. Den senaste i raden är S´ ekonomiska talesperson, Tommy Waidelich. Det är logiskt, S har lovat att inte höja skattetrycket, lovar man då reformer, måste man lita på tillväxten.

Kapitalismen behöver tillväxt, ve det bolag som inte ständigt växer. Högern behöver tillväxt för att kunna sänka skatter. Men vänstern behöver ingen tillväxt för att genomföra sin agenda.

För att tillfredställa behoven som vänstern arbetar för, välfärd av högsta nivå och jämlikhet och ett hållbart samhälle, behövs ingen tillväxt, men väl omfördelning av de resurser vi har.

För 100 år sedan behövde vi tillväxt, folkflertalet saknade nästan allt. Så sent som på 50 och 60-talen fanns stora behov. Vi hade inte tillräckligt med bostäder de som fanns hade ofta dålig standard. Vi hade inget bra pensionssystem, nästan ingen barnomsorg och välfärden var inte tillräcklig. Så fixade vi just detta och mycket annat och någonstans på 70-talet hade vi fixat det mesta. Redan då fanns information om att vi inte kunde fortsätta med ständig tillväxt. Resurserna fanns inte.

Det räcker gott och väl med 0-tillväxt. Notera då att 0-tillväxt är ett accepterande av den produktion vi har nu och att vi inte behöver mer. Inom ramen för den produktion vi har nu kan vi få både bättre välfärd och ett jämställdare/jämlikare samhälle.

Tillväxt är farligt

Det senaste året har vi haft två uppseendeväckande katastrofer som helt har att göra med mänsklighetens ständiga tro på tillväxt. Vi tar vilka risker som helst för att få el från uran. Vi

drar oss inte för att pumpa upp olja på stora djup. Jag tänker på Fukushima och Mexikanska golfen. Människor vars levnadssätt inte kräver olja och uran, har tvingats fly från sina respektive regioner, många har tvingats lämna sin näring.

Klassanalys

Låt mig göra ett tankeexperiment. Säg att alla i Sveriges levde så som den hälft som har lägst inkomster. Hade alla levt så hade vi faktiskt ändå inte haft det dåligt. OK det är en nördaktig tanke och inte önskvärd, men intressant ändå. Om alla hade levt så, hade vi inte haft behov av el från uran, vi hade klarat oss utmärkt med el från vattnet, vinden och solenergi. Trots att det alltså inte är de relativt fattiga som behöver olja och uran får man leva med konsekvenserna. Så varför skall vi ha ännu mer tillväxt?

Ett faktum är att vi de senaste 20 åren haft en kraftig tillväxt, trots två ekonomiska kriser. Trots tillväxten har samhället dragits isär, klyftorna har ökat. Varför skall vi då ha tillväxt, när vi inte ens använder tillväxten för att göra samhället jämställdare/jämlikare.

Globalt

Har då inte de fattigaste på vår planet rätt till tillväxt? Jovisst, precis som vi själv hade för 50-100 år sedan. Problemet är bara att det inte går. Om alla på vår planet skall ha lika många bilar som vi i Sverige, hade det funnits 3 till 4 miljarder bilar, vi har ungefär en miljard nu. Så många bilar, med det utrymme som behövs, får inte plats på vår planet.

Hade Kina använt lika mycket papper som vi, hade vi fått hugga ner det mesta av regnskogarna.

Så frågan är varför vi fortfarande tror på tillväxt. Det är tvärtom så att vi i den rika världen måste göra oss i en situation där de behov som finns i de fattiga länderna inte kan kombineras med att vi också har tillväxt. Så varför denna tillväxttro?

Inte ens för sysselsättningens skull är tillväxt ett svar. Vår produktivitet är starkare än tillväxten, det är en anledning till att vi nu har massarbetslöshet. Sänk veckoarbetstiden i takt med att vi gör det mesta allt snabbare. Det är faktiskt den enda erfarenhet vi har, att sänkt arbetstid håller arbetslösheten i schack.

Sven-Hugo Mattsson

Carl Fredrik Hill, valborg 1881

Han kom ihåg hur han brukat ströva i landskapet vid Höje å.

”Teckningar efter naturen och fantasin” hade han skrivit på skissblocket. Det var särskilt en majdag 1866. Han hade skolkat från den tråkiga skolan. Skolan. Pinan, år efter år!

Han hade suttit på en sten och tecknat landskapet vid Källby backe ner mot Höje å. Just då var han lycklig.

När han äntligen blivit klar med studentexamen skulle han bli konstnär. En stor konstnär. Han skulle söka det sanna. Det sannas själ.

Om det bara inte hade varit för pappa!

Ett helt år blev han tvungen att slösa bort på Lunds universitet. Estetikstudier. Fy!

Inte förrän 1871 fick han fara till Stockholm och gå igenom Konstakademin. Då var han redan 21. Vilket slöseri med tid!

Och hade det inte varit för mamma och systrarna hade det väl aldrig blivit av.

Sen reste han äntligen till konstens stad - Paris! En enda gång upplevde han där en stor framgång. Sedan följde år av besvikelse.

Paris, paradiset och helvete. Han förmådde inte tänka på åren i Paris. Han ville inte. Inte nu. Kanske aldrig. Paris-åren var kaos.

Nu satt han här, i överläkarbostaden i Sankt Lars och såg ut mot Klockhuset och parken med dess symmetriska häckar och unga blommande träd. Det var maj 1881. Han var 31 år.

En stark längtan hem till mamma och systererna grep honom. Att få komma hem! Det enda han önskade var frid. Frid. Värme. Kärlek.

Han skulle stänga in sig i hemmet på Skomakargatan resten av sitt liv och vända Lund och världen ryggen.

Så kan man nu, 2011, tänka sig att Carl Fredrik Hill tänkte för 130 år sedan. Hans sociala liv som ärelysten konstnär var slut.

Men han skulle fortsätta att vara produktiv till sin död för precis 100 år sedan. En död i förkylning.

1911 var bortglömd som konstnär. I Lund betraktades han som ett oförargligt original.

Men han skulle återupptäckas. Både landskapsmålningarna från Paris-åren och sjukdomskonsten tillhör konsthistorien - inte bara den svenska utan den internationella.

Systererna som vårdade honom var kloka och bevarade hans enorma produktion av teckningar och målningar.

Vi ska inte kalla Carl Fredrik Hill olycklig. Det handlar om andra dimensioner. Så här skrev han i ett brev:

”En timmes målardille är så härligt, att man gärna ger ett helt vanligt liv för den.”

Källa: Carl Fredrik Hill av Erik Blomberg. Natur och Kultur 1949

Gunnar Stensson

Kino, Vietnamkriget och Palestina

Jag smet in på Kino igår vid sextiden för att hämta ett program för Folkets Bios ambitiösa filmfestival som äger rum mellan den 6 och 12 maj i Malmö och Lund. Temat är Palestina och under dessa dagar kan man lära sig mycket om vad som händer i Mellanöstern med hjälp av filmer och föreläsningar.

För sjunde året i rad bjuder de in till film- och kulturfestival. I programbladet kan man läsa: ”Årets festival är fylld av aktuella händelser, kraftfulla skildringar av en verklighet i misär och en mänsklig styrka som aldrig slutar att förvåna. Vi kommer att få möta filmskapare, författare, aktivister och musiker som delar med sig av sina möten med människor i regionen och sina åsikter och kunskaper.”

Palestinafilmer

Elva spännande filmer visas på Panora i Malmö och Spegeln och Kino i Lund. ”*Tears of Gaza*” visar de brutala konsekvenserna av attacken mot Gaza vintern 2008-2009. Den utsågs till bästa långfilm på Filmfestivalen i Göteborg i år. ”*No sharp objects*” är en kortfilm som visar mötet mellan Gazaverkligheten och västvärlden när några pojkar från Gaza kommer till New York. Filmen har också prisbelönats. ”*The heart of Jenin*” är en annan omtalad film, en dokumentär om en palestinsk pojke som dödas av israeliska soldater. Som en fredshandling donerar pappan sonens organ för att rädda livet på fyra israeliska barn. Efter filmen följer ett samtal om filmen med bl a pappan i filmen. Förutom filmerna blir det föredrag t ex av journalisten Lotta Schüllerqvist om sina upplevelser och möten med människor i Gaza, kulturfeston med palestinsk mat, musik, sång och poesi, utställning med bilder från Västbanken mm.

Russeltribunalen på film

Tack vare Palestinaprogrammet hamnade jag på en intressant filmvisning om Vietnamkriget och Russeltribunalen. En kort dokumentär om tribunalen i Stockholm 1967 av Staffan Lamm visades. Filmen som legat glömd i byrålådorna i många år var en nostalgisk påminnelse om krigets grymheter men också om hur USA-präglad debatten var vid den tiden. Efter filmen följde ett samtal med den relativt fåtaliga publiken om mänskliga rättigheter, krigets legalitet med utgångspunkt från Afganistan, Irak och Libyen. Russeltribunalen som bestod av kända kulturpersonligheter t ex Simone de Beauvoir, Sartre och John Takman, stämplades av etablissemangen som kommuniststyrd och USA-fientlig. Och 1967 var nog den gängse uppfattningen att båda parter dvs USA och Nordvietnam hade lika stor del av skulden. En slags kålsuparteori. Och så är det också för många idag ifråga om Mellanösternkonflikten.

Filmserie om krig, media, samvete

Filmen var första delen i en serie under temat "*Krig, media och samvete*". Filmer visas de tre följande onsdagarna kl 18.30 och entrén är fri. Den 11/5 visas "*No end in sight*", en undersökning av Bushadministrationens agerande i Irakkriget och den efterföljande ockupationen av landet. Filmen var Oscarsnominerad 2008. Den 18/5 visas "*The war you don't see*", som handlar om medias roll i en rad olika krig av den prisbelönte australiske filmaren och journalisten John Pilger. Onsdagen den 25/5 visas "*The good soldier*" som följer fyra veteraner från olika amerikanska krig. De skriver in sig, går ut i strid och ändrar så småningom uppfattning om vad "en god soldat" är.

Stödfest för Ship to Gaza

Så nu har du två intressanta filmteman att bita i. Och när du sett filmerna om Palestina så är du säkert mogen att stödja årets Ship to Gaza. Den 25 maj ordnas en stödfest på Mejeriet med massor av artister och information om vad som händer och om läget i Gaza. För 60 kronor får du se filmen "*No sharp objects*", lyssna på Östblocket som spelar kletzmer, Röda Kapellet som spelar palestinska låtar, Kristian von Svensson som sjunger, Josefin Iziamo som gör en satir över tillståndet i ett ockuperat land, Behrang Miri som rappar, jazzmusikern Gunnar Lindgren som spelar och berättar om sitt arbete på Västbanken. Och så kommer Victoria Strand som var med i fjolårets konvoj och berättar om Ship to Gaza. Missa inte den här helkvällen!

Bengt Hall

TEMA PALESTINA 6-12 maj 2011, Malmö & Lund

För sjunde året i rad bjuder ISM Malmö och Folkets Bio Malmö och Lund in till film- och kulturfestivalen Tema Palestina.

Årets festival är fylld av aktuella händelser, kraftfulla skildringar av en verklighet i misär och en mänsklig styrka som aldrig slutar att förvåna. Vi kommer att få möta filmskapare, författare, aktivister och musiker som delar med sig av sina möten med människor i regionen och sina åsikter och kunskaper.

Festivalen är en mötesplats och källa till kunskap och inspiration för alla, från gamla palestinarävar till nyfikna medborgare, som vill lära sig mer. Genom filmer, samtal, utställningar och kultur vill vi förmedla det Palestina som engagerar så många, ett Palestina fyllt av kraft och mod.

Malmö:

Fredag 6 maj kl 17:00 Galleri Panora

[VERNISSAGE: MED KAMERAN SOM VAPEN](#)

Fredag 6 maj kl 18:00 Biograf Panora

[SEMINARIUM: SETTLER WATCH - MED KAMERAN SOM VAPEN](#)

Fredag 6 maj kl 20:00 Biograf Panora

[FILM: THE KINGDOM OF WOMEN – EIN EL HIL WEH](#)

Lördag 7 maj kl 14:00 Biograf Panora

[FILM: NO SHARP OBJECTS](#)

Lördag 7 maj kl 15:00 Biograf Panora

[FILM: TEARS OF GAZA](#)

Lördag 7 maj kl 17:00 Café Panora

[SAMTAL: MARNAS HEMLIGHET](#)

Lördag 7 maj kl 19:00 Café Panora

[KULTURAFTON](#)

Söndag 8 maj kl 12:00 Biograf Panora

[FILM, FOTOGRAFIER & SAMTAL: VOICES BEYOND WALLS](#)

Söndag 8 maj kl 13:30 Biograf Panora

[FILM & SAMTAL: THINGS WILL CHANGE - AN AFTERNOON WITH LEILA KHALED](#)

Söndag 8 maj kl 15:00 Biograf Panora

[FILM & SAMTAL: BUDRUS](#)

Söndag 8 maj kl 17:00 Biograf Panora

[FILM & SAMTAL: FOR THE RESISTANCE](#)

Söndag 8 maj kl 19:00 Biograf Panora

[FILM: AJAMI](#)

Söndag 15 maj kl 11:00-15:00 Garaget

[FÖRELÄSNING & SAMTAL: NAKBAH-BRUNCH](#)

Lund:

Fredag 6 maj kl 21:00 Biograf Södran

Lördag 7 maj kl 21:00 Biograf Södran

Onsdag 11 maj kl 18:30 Biograf Södran

[FILM: AJAMI](#)

Söndag 8 maj kl 17:00 & 19:00 Biograf Södran

Måndag 9 maj kl 19:00 & 21:00 Biograf Södran

[FILM: TEARS OF GAZA](#)

Tisdag 10 maj kl 18:30 Biograf Kino

[FILM: THE LAND SPEAKS ARABIC](#)

Tisdag 10 maj kl 20:00 Biograf Kino

[FILM: THE KINGDOM OF WOMEN – EIN EL HIL WEH](#)

Torsdag 12 maj kl 19:00 Biograf Kino

[FILM & SAMTAL: THINGS WILL CHANGE - AN AFTERNOON WITH LEILA](#)

KHALED

Torsdag 12 maj kl 19:00 Biograf Kino

FILM & SAMTAL: FOR THE RESISTANCE

Torsdag 12 maj kl 21:00 Biograf Kino

FILM & SAMTAL: BUDRUS

Solidaritets- och miljörelsen lanserar ny kampanj för Klimaträttvisa

Anser du att Sverige och EU måste ta sitt ansvar för de klimatförändringar som orsakats av den rika världen men framförallt drabbar fattiga och utsatta människor?

Nätverket Global Rättvisa Nu startar nu en namninsamling för klimaträttvisa inför klimattoppmötet i Sydafrika i december 2011.

Närmast veckovis kommer nya vetenskapliga rapporter om hur oerhört allvarlig och akut situationen är. Den globala uppvärmningen går snabbare än vad forskarna trodde för några år sedan. Flera studier – om den arktiska isen, uppvärmningen av den sibiriska tundran, försurningen av våra hav – tyder på att vi närmar oss farliga tröskeffekter som kan få den globala uppvärmningen att skena. Redan idag finns det 25 miljoner klimatflyktingar och extrema väderfenomen gör att framförallt utsatta och fattiga människor dör eller blir hemlösa.

Folkrörelser över hela världen mobiliserar nu för att få politikerna att gå från prat till handling. Du behövs i arbetet för att skapa folklig opinion för ett bindande, ambitiöst och rättvist klimatavtal.

- Skriv under namninsamlingen för klimaträttvisa på globalrattvisa.nu
- Kom med i arbetet att samla namn och sprida namninsamlingen
- Prata klimat och omställning bland vänner och släkt, på gator och torg, i tidningar och på Facebook

Namninsamlingen för Klimaträttvisa drivs av Kvarnby folkhögskola tillsammans med ett 20-tal andra föreningar och folkhögskolor

Kulturtips

Eddie #14

Syret, vattnet och födan börjar ta slut. Vi kommer mycket snart sluta fungera. När jag skriver detta, så inser jag, att detta redan är skrivet. Inte av mig, utan innan, av människan. Teater InSite spelar på Bastionen 15 april - 14 maj. Fre 6 maj kl. 19:30 [Läs mer](#)

Krasch - en återvinningscirkus som bjuder på konster i en akrobatisk krock
På Karavan 30 april - 14 maj. Fre 06 maj kl. 20:00. [Läs mer](#)

Teaterimprovisation

På Månteatern, Bredgatan 3 i Lund, 26 februari - 6 maj Fre 06 maj kl. 19:00. [Läs mer](#)

YOUR BROTHER, REMEMBER?

I ett fulländat experiment med före- och efterbilder, blandar Zachary Oberzan, från hyllade Nature Theatre of Oklahoma (New York), gamla hemmavideor, sekvenser ur klassiska actionfilmer med liveuppträdande på scenen. En gripande och rolig självbiografisk berättelse om honom och hans bror och favoritactionhjälten; Jean Claude van Damme. På Inkonst 5 - 6 maj. Fre 06 maj kl. 19:00. [Läs mer](#)

FÖR KÄRLEKENS SKULL

En hyllning till Ted Gärdestad, hans musik, livet och kärleken. I Johanneskyrkan 7 maj kl 18. [Läs mer](#)

Trubaduren av Giuseppe Verdi

Direktsänt från The Met på KINO i Lund. Sön 8 maj kl.13, mån 9 maj kl.18 [Läs mer](#)

Matkaravan med Hanna och Linda

med Hanna Tunberg och Linda Dahl - smaka på våra nya matkulturer. guidade turer runt Möllevångstorget. Ons 11 maj kl16,tor 12 maj kl16 [Läs mer](#)

Oslipat skär säsongsavslutning med Göteborgskalas

Gör-kul säsongsavslutning med landets allra bästa Göteborgskomiker. Björn Gustafsson, Per Andersson, Emma Knyckare, Niklas Andersson, Evelyn Mok och Jennie Wiberg. På Tangopalatset 11 maj kl 20:00. [Läs mer](#)

The Band of Heathens (US) LIVE – Support: I´m Kingfisher (SE)

på Babel 11 maj kl 20:00. [Läs mer](#)

Hela kulturcentralens [program](#)